

Zima v Jablonci

foto Žaneta

Milý čtenáři

Ráno... to už není vstávání. To je exhumace.

Dřív to tak bylo, jen když předtím bylo nějaké veselí. Ted' už je to každý den.

Pak nastává různé kličkování mezi stářím a nemocemi, pomocí pilulek a různých triků, pokrmů a povzbuzujících nápojů balancování mezi hůř a líp.

Dobře se mi udělá až večer v hospodě u druhého piva.

Pár hodin si to užívám, pak si jdu lehnout a ráno... ráno, to už znáte... 😊

Vánoční řemeslné trhy
8. – 9. 12., 9:00 – 18:00,
Náměstí Českého ráje v Turnově

Pátek 8. prosince 2023

14:00 – Lédl Jazz Q
14:30 – Čert to vzal – Čmukaři
Turnov
15:30 – Duo BigBand
16:00 – Pletené pohádky –
Čmukaři Turnov
17:00 – TonyBeat
18:00 – Slávek Janoušek

Sobota 9. prosince 2023

10:00 – Ondřej Zlevor
10:30 – Vánoční hra - aneb loutková lidová hra a jesličkami, zpěvy a anděly –
Divadlo Kordula
11:00 – Eva Matylda Jiříčková
12:00 – Provaz (Sousedský pěvecký spolek Pro Vánoční Zpívání z Kacanov)
13:30 – Waldovy Matušky
14:00 – Plechové pohádky – Divadlo Kordula
15:00 Vánoční nadílka Textové dílny - Ježíšku, přines!
16:00 – Vánoční hra - aneb loutková lidová hra a jesličkami, zpěvy a anděly –
Divadlo Kordula
16:30 – 20 deka duše – Vladimír Mišík revival band
18:00 - Jakub Jan Ryba: Česká mše vánoční
(Antonín Dvořák a Orchester přátel J. J. Ryby řídí Bohuslav Lédl)

V Muzeu Českého ráje můžete v čase vánočních trhů navštívit řemeslnou dílnu
„Medový perník z dřevěné formy“

8. 12. (14:00–17:00) a 9. 12. (9:00–17:00), Kamenářský dům

**EXPONÁT MĚSÍCE PROSINCE – TORZO KOSTELNÍHO
BETLÉMA JOSEFA PARTSCHE (1813–1886)**

Torzo vyřezávaného betléma z lipového dřeva s barevnou polychromií z dílny Josefa Partsche je součástí podsbírkou etnografie Muzea Českého ráje v Turnově. Kromě betlémů místní provenience je v ní zastoupeno několik unikátních exponátů, mezi které patří také dílo jednoho z nejznámějších slezských betlémářů.

Josef Partsch se narodil 19. prosince 1813 v Andělské Hoře u Bruntálu, která byla v minulosti významným betlémářským střediskem.
Od dětství projevoval vlohky k práci se dřevem. Vyrůstal však ve skromných

poměrech rolnické rodiny, a to mu neumožnilo se v řemesle vyučit. Celý život tak zůstal samoukem. Přesto jsou jeho díla považována za vrchol v tvorbě lidových betlémářů. Nevyráběl jen vyřezávané betlémové figury, o které byl v té době velký zájem, ale pracoval i pro truhlářské dílny v okolí, kterým dodával řezby na nábytek. Řadu zakázek realizoval i pro církve. Za prací jezdil do Polska – do slezské Nisy a Vratislavi, nebo do Olomouce, kde pro kostel sv. Mořice vyřezal sochy sv. Petra a Pavla v životní velikosti. Vedle toho vyráběl i dřevěné kadloubky na lisování betlémových figurek z těstové hmoty. Přesto, že se všechna díla Josefy Partsche těšila velkému zájmu, zemřel jako nemajetný v domě svého synovce v Andělské Hoře 26. září 1886.

Josef Partsch se řadí k řezbářům, kteří tvořili pouze figurální kompozice. Tvorbou a výrobou betlémových krajin a architektury se nikdy nezabýval. Ty za něho tvořili jiní. Spolupracoval například s Mattiasem Kunertem, tkalcem z Andělské hory. Některé figury vyráběl ve větších sériích. Svědčí o tom časté opakování motivů i typů postav. Mnohdy se jedná o dvojice pastýřů nebo žen, jdoucích vedle sebe, za sebou, držících se kolem ramen nebo za lokty. Dokládají to soubory betlémů, které jsou součástí sbírkových fondů muzeí v Bruntále a v Opavě i dochované fotografie betlémů z Andělské Hory. Oproti tomu jsou zcela nezaměnitelní Partschovi Tři králové s pážaty, která jim přidržují pláště. Je třeba zdůraznit, že přestože Partsch vyřezával některé postavy opakovaně, nikdy nesklouzl ke zjednodušování nebo snížení kvality své práce.

Jakým způsobem a kdy dílo Josefa Partsche turnovské muzeum získalo, k tomu bohužel věrohodné doklady nemáme. Podle zachovaného starého inventárního čísla 1114 na jedné z figur musel Partschův betlém patřit k prvním přírůstkům muzea už na konci 19. století. Původní evidence s těmito inventárními čísly však nebyla nalezena. Navíc v 60. letech 20. století byly v souvislosti se zákazem

vystavování liturgických předmětů všechny betlémy „uklizeny“ do zcela nevyhovujících prostor. Zapsány do evidence sbírek byly až v roce 1980. Zařazení jednotlivých figur do konkrétních souborů bylo tehdy značně obtížné, protože nevhodným uložením došlo k jejich promísení a někdy i silnému poškození. To ztížilo i otázku určení autorů a lokalit, ve kterých betlémy vznikly. K odbornému vyhodnocení jednotlivých souborů tak došlo až na konci 80. let 20. století po konzultaci s předním odborníkem na české betlémářství Vladimírem Vaclíkem, který také přispěl i k určení autorství tohoto díla.

/ Vladimíra Jakoubčová, kurátorka sbírky MČRT

reGenerace6 bude opět setkáním šperkařů a zlatníků z Turnovska s hosty

V minulosti jsme postupně oslovili výtvarníky ze všech významných enkláv českého současného šperku. Nyní chceme v Turnově představit poprvé v rámci této přehlídky také zahraniční hosty, a to tentokrát ze Slovenska. V muzejní Klenotnici se tak představí aktuální podoba slovenského autorského šperku, reprezentovaná hned několika generacemi výtvarníků. K vidění budou ukázky tvorby Karola Weisslechnera, Blanky a Matúše Cepkových, Jany a Petera Machatových, Soni Kabáňové, Márii Hriešik Nepšinskej nebo Karin Šustekové, která jako čerstvá absolventka VŠVU ztělesňuje nejmladší naděje slovenského ateliérového šperku. Šperkařské kreace renomovaných zahraničních hostů budou se svými nejnovějšími šperky konfrontovat tradičně zlatničtí a šperkařští mistři z Turnova a nejbližšího okolí.

Vernisáž výstavy **ve čtvrtek 14. prosince** v 17.00 hodin.

Klenotnice / 14. 12. 2023 – 4. 2. 2024

<p>Muzeum Českého ráje v Turnově</p> <p>reGenerace Výstava současného autorského šperku</p> <p>Turnovsko & hosté ze Slovenska</p>	<p>15. 12. 2023 – 3. 3. 2024 vernisáž 14. 12. 2023 v 17.00 úvodní slovo PhDr. Miroslav Cogan</p> <p>Aleš Bartoš ● Pavlína Končická ● Markéta Mikulová ● Tomáš Procházka ● Zdena Roztočilová ● Markéta Šílená ● Marta Švajdová ● Jiří Urban</p> <p>Blanka Cepková ● Matúš Cepka ● Soňa Kabáňová ● Mária Hriešik Nepšinská ● Jana Machatová ● Peter Machata ● Karin Šusteková ● Karol Weisslechner</p>
---	--

Turnovské kulturní tipy:

sobota 9. prosince od 19 , Klub KUS

Soundfall & RozumBrothers

Oč méně byla turnovská formace Soundfall v poslední době vidět na podíích, o to více dřela ve zkušebně. Na žádost všech svých čtyř fanoušků mohutně zrychlila

repertoár. Do ska to má sice ještě daleko, ale u nových písní se dá již celkem příjemně pohupovat, asi jako když se vám chce na záchod. Čekejte trochu smutku, trochu radosti, špetku romantiky, přiměřeně zloby a žánrově pestrou směsici jako vždy. Jako host vystoupí RozumBrothers, kapela balancující na pomezí rocku a popu s příměsí triphopu, folku, funku. Nezaměnitelný projev kapely je okořeněn výbornými texty Tomáše Rorečka.

neděle 10. prosince od 15 hodin, kostel sv. Františka z Assisi

Radka Rubešová & Michal Svoboda

Na druhém adventním koncertu vystoupí mezzosopranistka Radka Rubešová a kytarista Michal Svoboda. Program obsahuje výběr světových i českých vánočních písní (např. Noël Nouvelet!, The first Nowell, Raduj se všecko stvoření, Čas radosti, veselosti a další), ale také například písně Johna Dowlanda, Petra Ebena a dalších.

úterý 12. prosince od 19.30,
městské divadlo

Riders

středa 13. prosince od 18.00,
městské divadlo

**Koncert pro seniory s Musicou
Fortunou**

Odbor sociálních věcí v Turnově zve všechny seniory na tradiční adventní koncert. Vystoupí smíšený pěvecký sbor Musica Fortuna. Vstup zdarma

středa 13. prosince od 19.00,
Střelnice

Vlasta Redl 50

Velký koncert velkého muzikanta.

Vlasta Redl slaví 50 let na hudební scéně! Tento geniální samorostný všeučel, skladatel, textař a zpěvák, spisovatel, studiový hráč, aranžér, hudební režisér a producent, který se podílel na šedesáti albech, vyráží se svou kapelou, aby oslavil půlstoletí na prknech, která znamenají svět. Vlasta se svou kapelou, plnou skvělých muzikantů, zahraje celý průřez svojí bohatou tvorbou. Nebudou samozřejmě chybět nejnositelnější skladby z raného AG Fleku a největší hity tohoto výjimečného muzikanta.

čtvrtek 14. prosince od 17.00 a 19:30, městské divadlo

Musica Fortuna: Vánoční koncert „Naděje pro Kikoše“

Tradiční a přesto trochu jiný koncert si pro vás letos připravil smíšený pěvecký sbor Musica Fortuna. Zveme všechny naše příznivce na notoricky známé vánoční melodie a malá překvapení, na která se vždy tolik těšíte. Chybět nebude ani oblíbený host, kterého všichni zcela jistě dobře znáte. Věříme, že se nám podaří navodit tu správnou předvánoční atmosféru a příjemně zkrátit čas čekání na Ježíška. Vánoce jsou především svátky naděje a tajných přání. Musica Fortuna, společně s vámi, by ráda svým vánočním koncertem pomohla ke splnění toho největšího přání našeho dlouholetého přítele Pepy Uchytily a celé jeho rodiny - zdravého Kikoška.

Čtyřletý Kikošek má diagnostikovanou Duchennovu svalovou dystrofii, nemoc, při

Pondělí 11. prosince, od 18 h pobočka Turnov II

Divadlo v knihovně:

Čtení ke kafi – Zápisky z cest

Vstupné 150 Kč.

My lidé rádi cestujeme. Migrujeme, hledáme svobodu, svoji podstatu. Jako bychom toužili spatřit vlastní tváře v odrazu jiných zrcadel. Poznávání jiných kultur nám k tomu výrazně pomáhá.

Žádný cestopis, ani přednášku o pamětihodnostech ale nečekejte. Vybraly jsme ke kafi historky a postřehy ze tří zemí, které jsme v posledních letech navštívily. Z Itálie, Portugalska a Kréty. Hrají Barbora Seidlová, Nikola Zbytovská a Daniela Zbytovská.

kteře postupně oslabuje a ubývá svalová hmota. Naděje pro Kikoše je oficiální název sbírky, kterou pořádá rodina pro zajištění finančních prostředků na léčbu a rehabilitaci. Musica Fortuna věnuje veškerý výtěžek z obou vánočních koncertů právě Kikošovi.

čtvrtek 14. prosince od 17:00, knihovna na vlakovém nádraží
**Koncert na nádraží: Písničkářka Marie Špačková
Ouhřabková**

Písničkářka Maruška Špačková (Ouhřabková) přinese, stejně jako v loňském roce, do knihovny své umění, vánoční pohodu a dobrou náladu. Těšit se můžete na autorské písně i na společné zpívání těch tradičních.

pátek 15. prosince od 19 hodin, Střelnice

Imuza: Koncert k Vánocům

Tradiční Koncert k Vánocům umělecké iniciativy Imuza Vás naladí na vánoční atmosféru! Zazní díla J. J. Ryby - Česká mše vánoční a M. Hyblera - Naši krásní andělé. Účinkují: Podkrkonošský symfonický orchestr, Pěvecký spolek Jizeran, Pěvecký sbor Jizerka. Diriguje: Martin Hybler.

pátek 15. prosince od 19 hodin, Klub KUS

Trijo

Královohradecké uskupení zahraje irskou i českomoravskou hudbu v komorním provedení.

neděle 17. prosince, Kostel svatého Mikuláše

Bohuslav & Eva Lédlovi

Koncert adventních skladeb pro varhany a zpěv nebo sólové varhany autorů baroka, romantismu, ale i vlastních v podání manželů Evy a Bohuslava Lédlových.

lomnice n/p

Muzeum v Lomnici nad Popelkou pořádá už po dvaadvacáté výstavu betlémů

Rok s rokem se sešel a lomniční muzejníci opět pro své věrné návštěvníky připravili poslední výstavní akci sezony– tradiční vánoční výstavu betlémů, a to jak ze svých sbírek, tak též jiných institucí nebo sbírek soukromých.

Specifikem letošního ročníku bude prezentace části sbírky manželů Poslušných, kteří vlastní několik stovek různorodých betlémů a dlouhodobě se touto problematikou zabírají.

„Druhým velkým zdrojem bude kolekce exponátů z Třebechovického muzea betlémů, s nímž lomnické muzeum v loňském roce navázalo plodnou spoluprací. Kolegové z tohoto středobodu betlémářství severovýchodních Čech nám zapůjčili jak betlémy historické, tak i současnou tvorbu. Na oplátku jsme jim poskytli velký skříňový betlém od rovenského faráře Františka Kocmana (na

snímku), který zde bude vystaven po dvě sezony, což je pro lomnické betlémářství i zdejší muzeum velkou poctou,“ uvedl ředitel lomnického muzea Jan Drahoňovský.

Premiéru bude mít rozměrné polychromované dílo významného podkrkonošského řezbáře Antonína Šíra z Levínské Olešnice, s orientální architekturou s čtyřiceti kusy detailně zpracovaných figurek a s vymalovanou dálinou v pozadí. Zajímavostí jistě bude skříňový betlém s králickými figurkami a „Klanění pastýřů“, vyřezané z jednoho kusu pařezu Františkem Mühlem z Heřmanic, s jehož jménem se už návštěvníci muzea mohli setkat na předešlých výstavách.

„Dalším podobným počinem bude reliéfní betlém, zhotovený novopackým řezbářem panem Ladislavem Dvorským, který, bohužel, v loňském roce zemřel. Jedná se o jednu z jeho posledních realizovaných prací na zakázku,“ uvedl dále ředitel Drahoňovský. „Z jiných představených řezbářů a jejich děl, ať už dnes již nežijících nebo dodnes tvořících, jmenujme alespoň pány Maška, Metelku, Hlaváče, Cejnara, Patočku, Buchara, Dlouhého, Mikule, Stránského, Farského, Tittla, Dubskou, manžele Kalouskovi atd. Betlémy zmíněných autorů jsou různé kvality, provedení, materiálů a stáří.“

Po delším čase bude vystaven nejstarší muzejní trojskříňkový betlém na podstavci v barokním pojetí s bohatou vyřezávanou výzdobou cechu ševcovského z roku 1794. Chybět nebudou ani různorodé betlémký paní Ireny Skalské z Prahy, umístěné například v exotických plodech, proutí, na kůře, ve skle, v oříšku, paličkované nebo z ovčího rouna, dále z glazované keramiky z ateliéru Mirky Holánkové, z taveného taženého skla Hany Divišové a skleněné plastiky Jiřího Ryby, z paličkované krajky autorky Blanky Křížkové z Lázní Bělohrad. Dětská dílka zastoupí výtvořky Pavly Drahoňovské a Štěpánky Soukupové.

„Pořadatelé na základě kladných ohlasů návštěvníků v předešlých ročnících připraví v nově rekonstruovaném prvním poschodí opět koutek se stylizovanou podkrkonošskou světničkou s ukázkami malovaného nábytku, včetně renovovaných kusů, které si muzejníci dají jako dárky pod vánoční stromeček,“ uzavřel Jan Drahoňovský.

Návštěvníci si budou moci opět zakoupit kromě běžně nabízeného sortimentu různé vánoční zboží, pohlednice (včetně široké palety oblíbených zimních vydaných akademickým malířem Jiřím Škopkem), vystřihovací betlémy mnoha proveniencí, světelné okenní portály, skleněné figurky, perníčky, věnečky a další různorodé vánoční dekorace. Novinkou budou speciální vánoční kalendáře. Výstava betlémů potrvá do 6. ledna příštího roku. (MMaG Lomnice n/P)

Odešel sbormistr, pedagog a sportovec Václav Brádle

S velkým zármutkem v srdci oznamujeme, že v pátek 17. listopadu odešel do sborového nebe dlouholetý pedagog, sportovec a „táta“ pěveckého sboru Jizerka Václav Brádle.

Václav Brádle zasvětil svůj osobní i profesní život dvěma na první pohled odlišným disciplínám – hudbě a sportu. Uběhl mnoho kilometrů, pro sborový zpěv nadchl desítky dětí a svým nadšením ovlivnil kulturní dění v Semilech i mimo ně.

Jeho odchodu je nám moc líto. Budeme rádi, když společně s námi na Václava zavzpomínáte nikoli tiše, ale tak, jak by si přál – písničkou.

Vašku, budeš nám tu všem moc chybět.

/ Navždy tvoje Jizerka

Vážení příznivci semilského muzea, rád bych vás pozval na výstavu **Vánoční čarování. Lidé odpradávná o vánočních svátcích používali různé způsoby věštby budoucnosti, převážně stran úrody, manželství nebo i plodnosti domácích zvířat. Dodržovali také mnoho tradic a zvyků, které už v současnosti považujeme za bláhové.**

Na výstavě zjistíte, jaké tradice se dříve držely v období celého adventu, co nechybělo na štědrovečerním stole a další informace spojené s vánočními svátky.

Vystavené jsou také dva velké betlémy. Děti se mohou zabavit vyráběním hvězdičky z komponentů firmy Rautis.

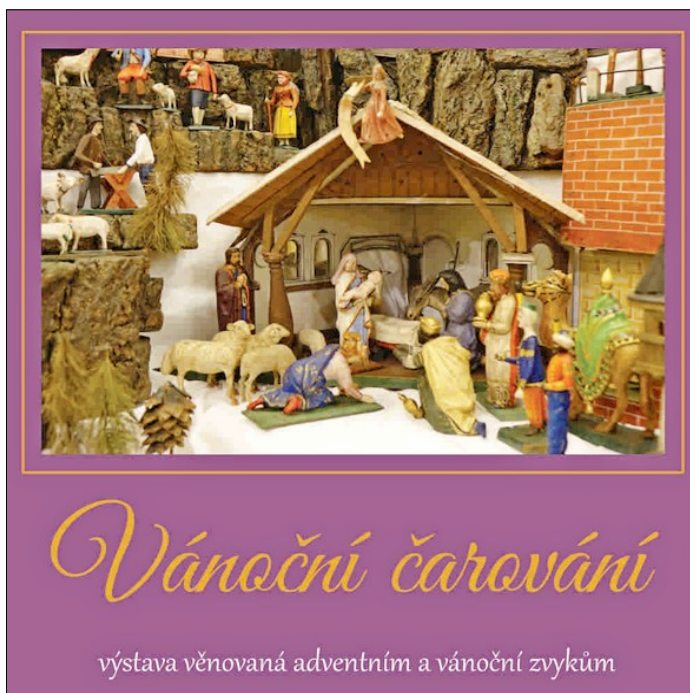
Těším se na vaši návštěvu

/ Miroslav Šnaiberk, ředitel Muzea a Pojizerské galerie Semily

**PŘEDVÁNOČNÍ SOIRÉE
PRO DOBROU VĚC**

15.12.2023 18:00 v muzeu

Společenské setkání se všemi příznivci a podporovateli Muzea a Pojizerské galerie Semily, p. o. v prostorách Pojizerské galerie.

Vánoční čarování

výstava věnovaná adventním a vánočním zvykům

Program večera:

- » prezentace nových přírůstků výtvarné sbírky muzea
- » malá charitativní aukce obrazů a grafik s výtěžkem určeným pro Domácí hospic 14 pomocníků v Semilech
- » 10% z každé prodané položky v rámci Prodejní výstavy ten večer, bude poukázáno na konto hospice
- » pohoštění a hudební program: Miroslava Jeřábková a žáci, dětský pěvecký sbor Kokrháček

9/12 od 19.30 v KC Golf

GAIA MESIAH / ROCKOVÝ VEČER

Energická rocková partička, kapela Gaia Mesiah zakončí velké podzimní turné po České republice v Semilech. Rockový večer zahájí Hallodrn original czech village core z Chuchelny a uzavře kvalitní rocková kapela místních stálic Suffering Souls.

12/12 v 18 hodin, čítárna knihovny

BUKOVÉ TOULÁNÍ JIZERSKÝMI HORAMI

Liberečtí knihotvůrci (Petr Polda, Marek Řeháček a Jan Pikous ml.) představí v Semilech svou novou knihu o Jizerských horách. Možnost zakoupení a podepsání knih na místě.

13/12 v 19 hodin v KC Golf

DASHA – VÁNOČNÍ KONCERT

Dasha a Pájky Pájk Marina Kumžáka mají v novém koncertním programu své oblíbené skladby všech žánrů od popu přes funky, soul až k muzikálovým melodiím.

13/12 v 17 hodin v muzeu

LÉČITELÉ JIZERSKÝCH HOR, KRKONOŠ A ČESKÉHO RÁJE

Přednáška semilského historika Tomáše Chvátala věnovaná léčitelům z nedalekého okolí. Rezervace místa na telefonním čísle 775 859 001.

17/12 v 17 hodin v KC Golf

**NAŠI KRÁSNÍ
ANDĚLÉ**

pásmo koled složil a upravil Martin Hybler
Jakub Jan Ryba: Česká mše vánoční Hej Mistře

Pěvecký sbor Jizerka
Pěvecký spolek Jizeran
Podkrkonošský symfonický orchestr
diriguje Martin Hybler

pátek 15. 12.
od 19:00
Turnov
KC Střelnice

neděle 17. 12.
od 17:00
Semily
KC Golf

The poster features a dark blue background with white stars. At the bottom, there is a stylized illustration of a winter village with snow-covered roofs, trees, and a path. A large, white angel with wings and a harp is flying in the center. The text is arranged in a clear, hierarchical manner, with the title in large, bold letters at the top.

Návrh rozpočtu na rok 2024 počítá s velkými investičními akcemi

Stejně jako v předchozích letech bude i tentokrát na posledním jednání zastupitelstva města v roce 2023 schvalován rozpočet na rok 2024. Schvalování rozpočtu před koncem roku umožňuje městu a příspěvkovým organizacím realizovat opravy a investice již od ledna.

V uplynulých měsících se na daňových příjmech projevuje, jak lidé šetří nebo nakupují v zahraničí. Přestože v roce 2023 pokračoval meziroční růst cen některých komodit, tak v posledních měsících výběr DPH nedosahuje ani hodnot z roku 2022. Výraznou část daňových příjmů města tvoří právě přerozdělovaná daň z přidané hodnoty. Na druhou stranu velké zisky firem za rok 2022 způsobily nadvýběr u daně z příjmu právnických osob. Daňové příjmy v návrhu rozpočtu na rok 2024 jsou rozpočtovány v celkové výši 189,24 milionu korun.

Předpokládáme, že i počátkem nového roku bude pokračovat trend nižšího výběru DPH a zároveň firmy nebudou mít tak velké zisky. Proto rozpočtujeme daňové příjmy na úrovni 94 % předpokládané skutečnosti roku 2023.

Celkové výdaje města jsou rozpočtovány ve výši 336,5 milionu korun, z toho více než třetinu tvoří kapitálové výdaje. Schodek rozpočtu ve výši 62 miliony bude pokryt ušetřenými finančními prostředky z předchozích let.

V roce 2024 čekají město velké investiční akce. Kromě společné investice s Libereckým krajem na rekonstrukci hlavního mostu to bude výstavba nového autobusového nádraží, rekonstrukce hotelu u KC Golf a parkoviště u Riegrovy

stezky. Rádi bychom zahájili práce na opravě zdi u hřbitova na Koštofranku na straně do ulice Na Obci a v neposlední řadě zrealizovali rekonstrukci atletického stadionu.

Zastupitelstvu města společně s rozpočtem je předkládán návrh na přijetí nového investičního úvěru ve výši 30 milionů korun. V případě jeho schválení vzroste podíl kapitálových výdajů o další desítky milionů a překročí tak 40 % výdajů města v roce 2024.

Město Semily požádalo v letošním roce o dotaci na výstavbu atletického stadionu od Národní sportovní agentury a rovněž se chystáme požádat o dotaci Liberecký kraj. V případě, že se nám podaří získat dotace, nebude potřeba čerpat investiční úvěr nebo aspoň ne v plné výši.

Součástí rozpočtu jsou i finanční prostředky na opravy komunikací a veřejného osvětlení. Rovněž na přípravu projektových dokumentací, aby investiční činnost ve městě mohla probíhat i v dalších letech.

/ Tomáš Sábl, místostarosta města, *Semilské noviny*

semilsko

VYSOKÉ
n/J –

VLNOTA J

DIVADLO
KRAKONOŠ
VYSOKÉ NAD JIZEROU
VÁS ZVE NA KONCERT
JAZZOVÉ SKUPINY

9/12
2023
16.00

JOSEF BARTOŇ, klavír
JIŘÍ TRNKA, saxofon
JAN KOŤÁTKO, bicí
ZUZANA JIRÁSKOVÁ, zpěv
SAMUEL WEINFURTER, kontrabas
JAKUB JANÍČEK, baskytara

vstupné dobrovolné

ŽELEZNÝ BROD – 11. prosince v KC Kino Železný Brod
Zanzibar a tanzánské safari (Pavel Chlum a Petr Kvarda)

KRÁSNÁ, PĚNČÍN – Kostel sv. Josefa a Svaté schody

Stavbu kostela, další významné dominanty Krásné, datují historici mezi roky 1756 až 1760. Kostel je orientován k severu na půdorysu ve tvaru kříže.

Je jednolodní, obdélný s bočními kaplemi.

Hlavní loď má plochý strop, presbytář je opatřen imitovanou stlačenou valenou klenbou. K hlavní lodi přiléhá obdélný, oble ukončený presbytář, se západně orientovanou sakristií. Interiér kostela je historicky cenný. Broušené lustry od místních sklářů, vzácné varhany, které slouží svému účelu dodnes, nástěnné malby i votivní vitrážová okna jsou skvosty, jaké bychom v horské vesnici nehledali. Hranolová věž s hlavním vstupem do kostela byla přistavěna před jižní průčelí koncem 18. století. Vnějšek kostela je členěn lizénovými rámci. Věž má lizény na nárožích a vstupní obdélný portál. Věž korunuje mansardová, zvonově zakončená báň.

Průchod věží je zaklenut valenou klenbu s lunetami. K vybavení kostela patří oltáře, kazatelna a dříve patřila i figurální výzdoba Svatých schodů. Obě ramena stavby tvaru kříže tvoří schody vyvýšené kaple. Na západní straně vedou k oltáři Panny Marie Lurdské, na východní straně kostela se nacházejí Svaté schody, které představují 28 mramorových schodů v Pilátově paláci.

Nejznámější Svaté schody jsou v Římě v budově na náměstí Piazza di San Giovanni in Laterano přímo naproti Lateránské bazilice. V Čechách je najdeme pouze ojedinele.

V každém stupni jsou uloženy ostatky svatých a věřící je, za doprovodu příslušných modliteb, vystupávají po kolenou. Svaté schody nechal se schválením arcibiskupského konzistoriátu v Praze postavit Jan Josef Kittel v roce 1761. Šlo o mimořádnou událost a brzy poté, co byly do Svatých schodů uloženy ověřené ostatky, začali do Šumburku přicházet první poutníci z blíz-kého i dalekého okolí. Svaté schody daly této stavbě výjimečnost a zařadily ji k významným sakrálním stavbám celostátního významu.

Ačkoliv to zvenčí tak nevypadá, kostel v posledních letech postupně prochází významnou proměnou. Postupně byl restaurován vnitřek kostela, stavební podstata, jeho vnitřní architektura a umělecká výmalba. Byla provedena i potřebná sanace vlhkosti. V současné době se pracuje na posledním ze tří oltářů. (Zpravodaj obce Pěčín)

jilemnicko

PONIKLÁ –

Večer při svíčkách

Harrachové
včera i dnes

beseda s PaedDr. Janem Luštincem
o minulosti i přítomnosti
šlechtického rodu Harrachů

sobota 16. prosince
od 18.00

Kino Základní školy Poniklá
(Poniklá 148)

#

Andělské parní projíždky
Krkonošské železniční vikendy
9. prosince 2023

Martinice v Krkonoších
– Rokytnice nad Jizerou a zpět

poveďte Vás Bejček

423094

DOPROVODNÝ PROGRAM
První dvě vyjížďky budou v doprovodu Mikuláše, anděla a čertovské kapely. Každý dětský cestující obdrží od Mikuláše drobný dárek.
Třetí vyjížďka již bude jen pro cestující bez doprovodu sváteční družiny. Na nádraží bude v sobotu otevřeno muzeum a nádražní kavárna. Stanici provoni svažené víno a perník...
Komentované prohlídky historického nádraží a muzea v Martinicích po celý den.

Jízdenky k zakoupení ve vlaku.
Platba pouze v hotovosti.
Jízdní doklady a slety jiných dopravců se neuznávají.
Český jízdního je umístěn na stránkách www.nadrazimartinice.cz
Změna jízdního řádu je vyhrazena.

Má setkání s Jilemnicí

Když jsem před šestačtyřiceti lety přibyl z Kutnohorska pracovně s rodinou do Vrchlabí, zajímal jsem se rovněž o to, jak bych se mohl uplatnit v roli sborového zpěváka. V Učitelském smíšeném pěveckém sboru v Kutné Hoře jsem zpíval v barytonové sekci již od roku 1964.

Miroslav Zelinka z kutnohorského sboru mě spravil o tom, že v Jilemnicí již dlouhá léta působí pěvecký spolek s názvem Pěvecké sdružení krkonošských učitelů, ve kterém je jeho bratr Josef sbormistrem a o nové zpěváky mají velký zájem.

Tehdy tam ještě zpíval řídící učitel ve výslužbě a lidový vypravěč Jan Buchar, jehož chci čtenářské veřejnosti z mého pohledu představit. Vychodil chlapeckou měšťanskou školu v Jilemnicí a gymnázium v Jičíně a po návratu ze srbské fronty I. světové války složil doplňovací zkoušky a stal se učitelem ve své rodné Mříčné. V době II. světové války se účastnil protinacistického odboje (partyzánská jednotka Nikolaj), v roce 1940 byl zatčen a vězněn v koncentračních táborech, odkud se dostal na svobodu až v roce 1943. Teprve v roce 1945, po osvobození, se stal řídícím učitelem v Jilemnicí.

Ale co chci vlastně ještě uvést? Spolu s kolegou Jendou Sehnalem jsme znalce krkonošského nářečí v Mříčné navštívili (v roce 1984) a mnohé jsme se od něj dozvěděli. On si totiž rád zval své známé a přátele domů do své „dědkouny“, jak říkal. Jakkoliv měl značné potíže s pohyblivostí, už téměř nemohl chodit a jen seděl v křesle, tak se mně za setkání jedinečně odvděčil. Daroval mně dvě své knížky, které napsal, a to: *Co se šustlo taky jinde* (1980) a *Bylo hůř a lidi nechválili* (1984) s moc pěknou slovní dedikací.

Velmi si toho vážím, knížky jsou stále na čestném místě v mé knihovně a často se k jejich obsahu vracím.

Jan Buchar se věnoval během svého dlouhého života mnoha činnostem jak v obci, tak v Jilemnicí, ale i v celém regionu. Vyjmenovat všechny je téměř

nemožné, uvedu jen ty stěžejní. O tom, že byl členem PSKU, jsem se už výše zmínil. V Mříčné byl divadelním ochotníkem a dramaturgem, hrál v jilemnické dechovce, vedl Místní lidovou knihovnu v obci, vyprávěl krkonošské „poudačky“ a byl v podstatě regionálním spisovatelem, byť jeho prvotina „*Co se kdy u nás stalo*“, vyšla v nakladatelství KRUH až v jeho 78 letech.

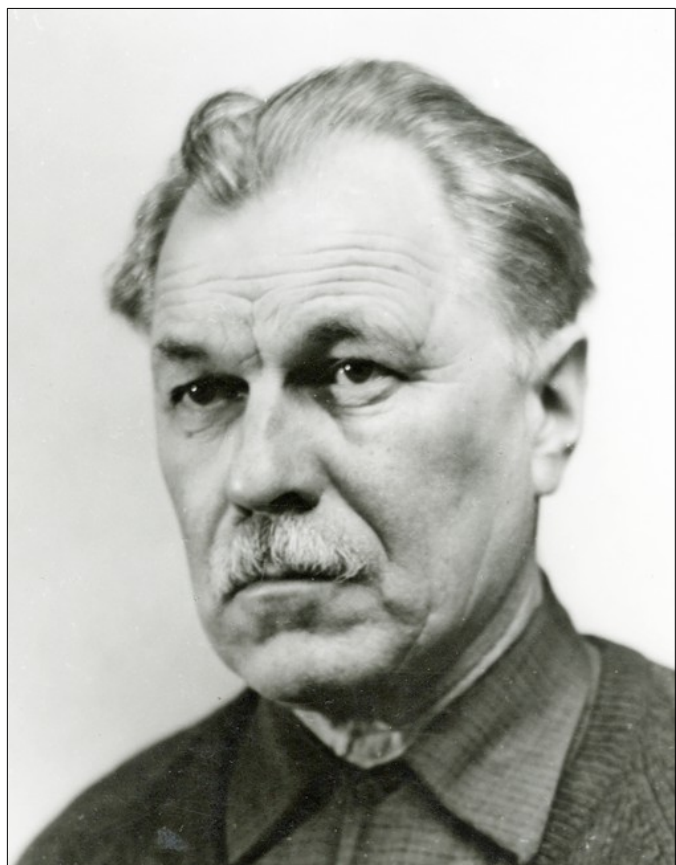
Při té návštěvě u něj jsem mu nemusel klást ani všetečné otázky, on zajímavě vyprávěl a já jsem s vděčností jen naslouchal. Smrti se nebál, považoval ji za součást života a s humorem a optimismem jemu vlastním pronesl následující slova, která jsem si snad zapamatoval s určitou přesností: „A až přijde ta Ančka s kúsou a řekne: ‚Tak Jene,

dopi, dokuř a dem‘, no tak půjdu”.

Jan Buchar byl bezesporu významnou krkonošskou osobností. S úctou na něj vzpomínám a mám stále jeho tvář před očima. Zemřel 19. března 1988 v nedožitých třiadevadesáti letech.

Jenda Sehnal mně též zprostředkoval setkání s jilemnickým rodákem a fotografem Zdenko Feyfarem. Stalo se tak v roce 1979 na vrchlabské základní škole, kde jsem působil. Koupil jsem si jeho publikaci s názvem *Krkonoše*, což byl soubor černobílých a barevných fotografií (vydáno nakladatelstvím Orbis v roce 1976). Z. Feyfar se nejenom vyjádřil k místům uváděných fotografických motivů, ale rozprávěl se i o dalších detailech. A pak se mně do knížky podepsal, spolu s pěkným slovním věnováním.

V rozhovoru si zavzpomínal na své mládí, prožité v Jilemnici. Hlavně mu vytanul na mysl, vedle dalších kamarádů, spolužák Mirek Zelinka (oba narozeni v roce 1913), s kterým zažil ty nejpodivnější klukovské skotačinky, jakož i pocity budoucího charakteru uměleckého. Zdenko po vzoru svého otce se zajímal už tehdy o fotografování a Mirek zase tíhnul k hudbě, převážně ke sborovému zpěvu. Zdenko Feyfar v bezprostředním povídání se mně svěřil s tím, že po vystudování Státní grafické školy v Praze bude pracovat jako filmový fotograf v barrandovských ateliérech, kam se po roce 1945 vrátil jako profesor. Byl též členem Spolku výtvarných umělců Mánes, členem Svazu československých výtvarných umělců a členem výtvarníků Umělecké besedy. Bylo to moc milé setkání, rád na ně vzpomínám.

Umělec fotografoval motivy z Krkonoš a vůbec ze Semilska, ale také ze středních Čech a z Prahy. Známa je jeho fotografie *Hraběnky M. Valdštejnové ve 104 letech* z roku 1955. Od roku 1955 bylo uspořádáno mnoho výstav s jeho soubory fotografií. Vyberu první samostatnou výstavu z roku 1957 právě v Jilemnici, pak Světovou výstavu EXPO 58 v Bruselu, kde obdržel stříbrnou medaili za fotografie Krkonoš a v roce 2013 výstavu s názvem *Objektivem Zdenko Feyfara* v Krkonošském muzeu v Jilemnici. Umělec zemřel 3. února 2001 v Lomnici nad Popelkou.

Ještě za mého působení na Kutnohorsku jsem se seznámil v Čáslavi s dalším jilemnickým rodákem Stanislavem Machem, hudebním skladatelem a sbormistrem (nar. 4. září 1906). V Jilemnici se učil hrát na housle, v Pardubicích studoval hru na varhany a u regenschoriho v kostele u Pražského Jezulátka v Praze Jiljího Waltra absolvoval studium harmonie. V rodném městě založil hudební školu a Cyrilskou jednotu a stal se sbormistrem pěveckého spolku Branislav. V tomto ochotnickém tělese si manželé Machovi (manželka Gabriela byla zpěvačkou a varhanici) troufli dokonce uvést Smetanovu *Českou píseň* a několik oper, Smetanovu *Prodanou nevěstu*, Blodkovu operu *V studni* a Dvořákovu *Tvrdé palice*. V *Prodané nevěstě* roli sedláka Krušiny, otce Mařenky, zpíval učitel přírodovědných předmětů František Koudelka. Stanislav Mach zkomponoval mši *Missa in honorem Sancti Venceslai, op. 64 pro smíšený sbor a varhany* s citací svatováclavského chorálu *Nedej zahynouti nám, ni budoucím*, což byla v podstatě reakce na německé ohrožení. Když Němci obsadili pohraničí, manželé Machovi z Jilemnice odešli a jejich novým působištěm se stala Čáslav. Stanislav Mach zde působil jako ředitel kůru v kostele sv. Petra a Pavla a v roce 1946 se stal ředitelem hudební školy. Byl rovněž sbormistrem pěveckého sboru Hlahol a dobrým organizátorem, neboť už tehdy zavedl pravidelné koncerty pod názvem *Čáslavské hudební středky* a založil i hudební festival *Dusíkova Čáslav* (pozn.: *Jan Ladislav Dusík byl čáslavský rodák, hudební skladatel a klavírista*).

Stanislav Mach byl velmi plodným hudebním skladatelem, psal mše, mešní písně, chrámové skladby, skladby pro varhany, světské sbory a dokonce i jevištní díla, kupř. složil pohádkovou operu *Šípková Růženka, op. 37* na slova Josefa Metelky. Vedle role sbormistra a varhaníka psal i pedagogickou literaturu v podobě instruktivních skladeb pro housle a klavír. Stanislav Mach složil též *Kantátu k oslavě spolku, op. 32* pro sopránové sólo, smíšený sbor a orchestr. Vzpomínám, že jsme ji pod vedením tehdejší sbormistryně Miloslavy Machotkové interpretovali v Učitelském smíšeném pěveckém sboru v Kutné Hoře, když sopránové sólo zpívala p. Linhartová za doprovodu kolínského symfonického orchestru.

Manželé Machovi zemřeli tragicky na Štědrý den v roce 1975.

Requiscat in pace!

/ Miloslav Samek, Zpravodaj města Jilemnice

V okolí přezimovacích obůrek zavládne klid

Jelen lesní je největší savec Krkonoš. Na české straně hor žije přibližně 650 jedinců. Pokud v zimě nemá ve volné přírodě dostatek potravy, působí škody v lese, především na přirozeném zmlazení. Jako prevence těchto škod v Krkonoších slouží 18 přezimovacích obůrek, kde je zvěř v zimě uzavřena. Aby měla klid, na 19 cestách vedoucích v těsné blízkosti nebo skrz tyto obůrky a krmeliště vydává Správa KRNAP každý rok zákaz vstupu. Ten platí od 1. prosince do 30. dubna.

V obůrkách zvěř celou zimu přikrmujeme a kontrolujeme její zdravotní stav. Původní myšlenka je jednoduchá – když zvěř v zimě nemá v přírodě dostatek potravy, okusuje a olupuje stromy a působí tak značné škody v lese. Aby nová generace lesa nepřišla vniveč, provozuje Správa KRNAP už více než dvacet let právě přezimovací obůrky. Díky nim jsou škody způsobené jelení zvěří na lese minimální.

Zvěř v obůrkách mohou bohužel rušit milovníci přírody, kteří se na zvěř chtějí přijít podívat a vydávají se do blízkosti těchto zařízení. Stejně rušivé je venčení psů v jejich blízkosti. V neposlední řadě zvěř plaší zábavní pyrotechnika, jejíž používání je právě v zimních měsících častější. Plašení způsobuje paniku a zvířata mohou v panice narážet do oplocení, přivodit si zranění, případně smrt. V extrémním případě může dojít k proražení oplocení a útěku zvěře do volné přírody, což by opět vedlo ke škodám v lese.

Přezimovací obůrky jsou vybudovány v odlehlých koutech hor, a tudíž i cesty, kterých se toto omezení dotýká, jsou z hlediska cestovního ruchu okrajového významu. Jejich seznam najdete webových stránkách Správy KRNAP.

/ Radek Drahný

JIČÍN – Rozloučení s pohádkovými ideály a původním festivalem proběhlo

Jak bylo oznámeno a nahlášeno, proběhlo na Husově třídě v Jičíně v neděli 26. listopadu 2023 smuteční rozloučení s původní pohádkou, festivalem s dlouhou tradicí, jehož nultým ročníkem byl Kubínův Jičín.

Předcházel vytýkácí dopis dozorčí rady JMP vůči správní radě a marná jednání se zúženou správní radou i panem starostou. Není to konec festivalového dění - ve smutečním oznámení je i předpoklad, že ve festivalové tradici bude pokračovat b r a t r a n e c JMP. Ten z úplně jiné rodiny...

Na pietě se sešli - tak jak je v původním oslovení při založení ve festivalové filosofii - „Vážení lidé, kmeti i děti“. Ti, kteří čekali senzaci i na místě samém se nedočkali... Smuteční slavnost začala opravdu na úrovni. Largo z Novosvětské symfonie Antonína Dvořáka přednesl krásně a procítěně Václav Šolc. Členka dozorčí rady Alena Jirovcová pak seznámila účastníky s důvody tohoto konání. Mezi nimi byli bývalí členové správní rady, novináři, historik, sponzor, lidé nejrůznějších profesí z Jičína a Prahy - i vítání a významní hosté. Ti vyslechli úvodní slova členky dozorčí rady Aleny Jirovcové o tom, proč se toto shromáždění koná. Další člen dozorčí rady Antonín Brendl pak citoval význačný, ale opomíjený a nedodržovaný dokument - Deklaraci. Ta byla z pera předchozího předsedy Dozorčí rady a daňového poradce Ing. Mládka, který po opakovaných varováních vůči dozorčí radě festivalového dění opustil.

Autor těchto řádků pak zevrubněji vzpomenuš spoluzakladatele Jaromíra Gottlieba, jehož kreativita, zápal a nepřeborná spousta nápadů byly jednou z hlavních cenností opuštěného teď festivalu. Z důležitých osobností JMP pak byly vzpomenuš nejprve ty, které už nežijí. Na prvním místě to byl středoškolský profesor Vladimír Úlehla, který v těžko už sehnatelném Almanachu prvních deseti let krásně popsal zrození této akce.

Poděkování pak patřilo dalším zesnulým - mj. Milanu Smolíkovi, Vlastě Smolíkové, Dagmar Kubíčkové, Mirkovi Douskovi, Radku Sálovi, Janě Hofmanové, Honzovi Macákovi, Ireně Mochanové, Martinu Zajičkově, Otovi Zettlovi, Jiřímu Zlatníkovi a dalším.

Ze stovek dosud žijících a jmenovaných měli jednoznačně početní převahu učitelé, kteří v éře nových a svobodných možností projeví iniciativu a neobyčejnou snahu nápaditě a nezištně - tj. zejména b e z p l a t n ě pomáhat. Diskuse se pak z venkovních prostor přenesla do interiéru objektu Řáholec, který pojmenováním (zcela náhodně) souvisí s původním étosem festivalu. Ten se bohužel nesporně postupně vytrácel...

Tento označený étos, rys, charakter, obyčej, charakter původního festivalu byl dán nejen nezištností, ale i spoustou nápadů - lidí, kmetů i dětí. Jejich vzájemné respektování, činnost ve spolupráci i snaha vše zpestřit - společnými snahami s občanskou společností. Tak mohl být připomínán i ten svět Rumcajse - osobně zde pobýval několik dní a šťasten s dětmi maloval Radek Pilař,

za spoustu dalších osobností i Zdeněk Řehoř, Jaroslav Krček, Josef Škvorecký, Jiří Suchý, bratři Formanovi, Marie Kubátová, prof. Matějček, Pavel Dostál, Boris Hybner, Zdeněk Svěrák, Lucie Bílá, Jaroslav Hutka - výčet by byl opravdu tuze dlouhý...

Nelze zapomenout ani na účast 14ti zemí - soubory, orchestry, jedinci.

Nejvzdálenější byl „drakoletec“ William Farber z Austrálie, který děti učil stavět draky a chtěl přivést i domorodce...

Významná byla i patronace české komise UNESCO, opakovaná naše vystoupení v Senátu ČR. Spousta soch a artefaktů po městě (např. pokladnice u kina), další v nemocnici a u Loggie. Počet by byl daleko větší a dlouhý.

Sluší se vzpomenout i na dlouhou tradici přátelství a spolupráce s Nizozemskou nadací Stichting Jumelage z Wijk bij Duurstede i na ocenění nadací *Místa v srdci* na pražském Hradě, kam jsme přijeli i s čarodějnici Remagenou.

Pohřbili jsme ideály. Další naše práva bude mít zúžená správní rada - jeden zcela nový předseda a dvě pracovnice města. Otázka zda jsme udělali vše co jsme mohli? Je to ale definitivní. Všechno má svůj čas. Vše plyne. Skromně a symbolicky jsme se rozloučili. Byly diskuse, kuloáry. Zněla country hudba. Už za tmy jsme rozsvítili dvě světýlka. Zvláštní je, že číslu 33 se říká také Kristova léta...

/ Jaroslav Veselý

P.S. Citovaná a nedodržovaná a opomíjená Deklarace, což (toto ignorování) způsobilo mnoho zlého – následuje:

Deklarace festivalu Jičín – město pohádky

My, zakladatelé a činovníci pohádkového festivalu, dáváme tímto všem lidem bez rozdílu najevo pravou a neměnnou povahu našeho díla:

- necht' se pohádkový festival zove „Jičín – město pohádky“ na paměť pohádkového odkazu města Jičína,
- necht' je pohádkový festival založen na dětské radosti, pokoře k vyšší moci, úctě mezi pokoleními a sounáležitosti mezi vším lidem,
- necht' je pohádkový festival především svátkem pohádky, jakož
- i příležitostí pro všelikou lidovou tvorbu a udržení a rozvoj tradic, hlavně ať nespočívá v prostoduché zábavě,
- necht' je pohádkovým festivalem vyjadřována radost z pospolitosti a neslouží jako zdroj k hromadění zbytečného zisku,
- při úctě k demokratické tradici českého národa, necht' se lidové shromáždění pohádkového festivalu zove „Vejbor“. Účastnit se „Vejboru“ může každý s opravdovým zájmem o pohádkový festival. Z řad svých členů necht' Vejbor volí Vedoucího Vejboru a Zapisovatele, jak často je na něm.
- při úctě k odbornému řemeslu dramaturgickému necht' se dramaturgický záměr pohádkového festivalu rodí z pera „Dramaturgické rady“. Necht' je Dramaturgická rada každoročně sestavena z pěti členů Vejboru

- a v jejím čele stojí Dramaturg pohádkového festivalu v příslušném roce.
- necht' organizaci a legální stránky festivalu vytváří a zajišťuje k tomu založený Nadační fond Jičín – město pohádky. Všemi svými orgány tento nadační fond odpovídá, že tradice festivalu vyjádřená tímto kodexem nebude porušena. Nejvyšším strážcem tradic pohádkového festivalu a této deklarace budiž dozorčí orgán Nadačního fondu Jičín – město pohádky.
 - Vejbor a Dramaturgická rada mají právo být vyslyšeni Nadačním fondem ve svých návrzích, ledaže by tyto byly v rozporu se zákonem, touto deklarací nebo aktuálními možnostmi Nadačního fondu Jičín – město pohádky. Nadační fond Jičín – město pohádky je povinen svůj nesouhlas s návrhy Vejboru a Dramaturgické rady vždy řádně zdůvodnit, všichni jsou pak při úctě k tradici a vzhledem k zájmu festivalu Jičín – město pohádky povinni hledat vzájemnou shodu.
 - v případě nemožnosti nalézt shodu mezi zájmy vyjádřenými touto deklarací, Vejbořem, Dramaturgickou radou a Nadačním fondem Jičín – město pohádky rozhodne s konečnou platností Pohádková Arbitráž, jejímiž členy jsou Vedoucí Vejboru, Dramaturg a předsedové správní a dozorčí rady Nadačního fondu Jičín – město pohádky,
 - necht' není v orgánech Nadačního fondu Jičín – město pohádky, Vejboru či Dramaturgické radě strpěna žádná osoba, která se i po marném ponaučení protíví této deklaraci.

neboť, pohádka, to je nebe na zemi.

Martin Zajíček odešel do nového angažmá

Martin Zajíček patřil mezi vzácný druh celoživotně nevyléčitelných kluků, kteří neustále zapomínají stárnout a „dědkovatět“. Kluků obdařených nepřehlédnutelnou dávkou až renesančního nadání, talentu a nápadů. Původní profesí byl Martin zootechnik. Zřejmě tady, od svých tehdejších čtyřnohých svěřenců, odkoukal pozoruhodnou „zabejčilost“, se kterou si plnil své sny.

S divadlem začal navážno v Kolíně, kde se po návratu z vojny přihlásil do tehdy slavného a populárního Malého divadla. Posléze si s podobně „Thalií postiženými“ kamarády Jiřím Wildou a Josefem Lédlem pořídili vlastní divadelní soubor, se kterým fungovali v Pardubicích jako zájezdová scéna. S programem pro děti vyráželi na štace po celé republice. S prvním jmenovaným pak od začátku 90. let provozovali Valdickou bránu. Pro Jičínáky tak mimo jiné objevili překvapivý divadelní prostor, který při jejich inscenacích doslova praskal ve švech. Současný principál Jirka W. úspěšně drží tuto tradici dodnes. Shodou příznivých náhod a šťastných okolností se Martin v roce 1992 stal ředitelem jičínského Káčka – tedy Střediska pro volný čas dětí a mládeže K-klub. Začal zde společně se svými spolupracovníky naplňovat svou klukovskou ambici aktivní obrany proti tomu, „...aby děti zblbly u počítačů, případně aby v páté třídě neuměly vylézt na strom nebo nedokázaly zatlouct hřebík“. Cituji z jednoho novinového rozhovoru.

A tak, kromě pestré nabídky různorodých kroužků, Káčko rozjelo rok co rok přes celé léto dnesuž legendární tábory v Havlovicích. Tady si skautské a vodácké dovednosti podávají ruku s originálně pojatými celotáborovými hrami, atraktivně provázejícími jejich účastníky například světem historie.

Především však Martin během let v tom nejlepším smyslu slova nakazil divadlem a divadelnictvím desítky, spíš stovky, malých i větších dětí, posléze študáků až po věkem dospělé. Některé, zdá se, doživotně.

Mezi Zajíčkovými „dětmi“ jsou i dnes úspěšní profesionální divadelníci. Za všechny připomeňme nositelku Českého lva Janu Plodkovou nebo Dana Krejčíka, Petra Prokeše, Radima Jíru, Roberta Smolíka ad. Ti všichni si na vlastní kůži vyzkoušeli zajíčkovskou „Školu hrou“ v praxi. Byl a je to pro ně nezapomenutelný zážitek, důležitá zkušenost.

Díky Martinu Zajíčkovému a jeho kolegům se v Jičíně znovu probudila tradice studentského divadla, která se posléze nenápadně a logicky propojila i s divadlem dospělým. K-klub se pod Zajíčkovým vedením stal dalším důležitým a podstatným centrem bohatého kulturního života města Jičína. Je potěšitelné, že jím zůstal i potom, co pomyslnou káčkovskou štafetu převzali jeho následovníci v čele s Lenkou Vackovou.

V roce 2015 se Martin Zajíček právem zařadil mezi laureáty Ceny města Jičína. Zhruba před dvaceti lety jsem mu v osobním dopise k jeho kulatinám, tak nějak v legraci, prorokoval: „...jedna věc Tě s jistotou nemine. Zástupy Tvých přátel budou i nadále růst, že je ani okem nedohlédneš a z údivu nevyjdeš, dostaneš se do lidových pověstí i bajek, až budou mnozí o Tvé skutečné existenci pochybovat. Jen my někteří budeme vědět své... Divadelnické božstvo Tě vidí a až uzná za vhodné, mezi sebe Tě vyzvedne.“

Naplnilo se bezezbytku. 6. listopadu 2023 nastoupil Martin Zajíček do nového, věčného angažmá. Děkujeme za všechno, Martine, a zlom vaz.

/ Pavel Nožička, *Jičínský zpravodaj*

JIČÍN – Před sto lety se začal psát příběh našeho biografu! Tehdy ještě divadelní budovy spojené s biografem. Prošli jsme s vámi celým stoletím a několika generacemi diváků. Začínali jsme malým němým obrazem promítaným z jeviště doprovázeným živým orchestrem. Byli jsme u toho, když film začal mluvit, když film přestal hořet, když film začal být širokoúhlý. Byli jsme u toho, když se film obarvil, byli jsme u toho, když film začal být digitální. A jsme u toho, kdy k nám film hraje s tou nejlepší zvukovou aparaturou na světě.

Chodili jste k nám jako malé děti, chodili jste k nám jako školáci, drželi jste se potají za ruce na prvním rande v bijáku, chodili jste k nám jako rodiče se svými dětmi a dnes si u nás krátíte volný čas při důchodu. Jsme továrnou na sny a zážitky už 100 let!

Myslíme si, že takto si to zakladatelé Družstva legionářů a válečných poškozců v roce 1922 vysnili. Celý program oslav je zde

Rok 2023 ukončí Regionální muzeum a galerie v Jičíně výstavou s názvem *Bio má narozeniny. 100 let Biografu Český ráj v Jičíně.*

Výstava v prostoru galerie v jičínském zámku bude připomínat vznik, význam a historické peripetie unikátní budovy jičínského kina. Slavnostní otevření této divadelní budovy proběhlo v neděli 16. 12. 1923 a slavnosti s tím spjaté tehdy trvaly po celý týden. Vernisáž výstavy, která proběhne **14. 12. v 16:30** (výstava potrvá do 28. 1. 2024), se také stane součástí řady akcí, jejichž středobodem bude budova biografu.

Výstava byla připravena jako připomínka 100. výročí vzniku budovy, která se dodnes těší velké oblibě a neodmyslitelně

BIOGRAF

ČESKÝ RÁJ 1923–2023

slavíme 100 let

neděle 10.12. 2023

| 15:00 | **FENOMÉN DISMAS**

divadlo pro celou rodinu o počátcích české kinematografie

úterý 12.12. 2023

| 17:00 | **FIDLOVAČKA**

první zvukový film uvedený u nás v biografu

středa 13.12. 2023

| 15:00 - 17:30 | **DEN OTEVŘENÝCH DVEŘÍ**

| 20:00 | **#TADY VARY: Láska nebeská**

komedie, která s vtípem odhaluje citová vzplanutí i chladnutí v období vánočních svátků

čtvrtek 14.12. 2023

| 16:30 | **BIO MÁ NAROZENINY**

Biograf Český ráj 1923-2023

vernisáž výstavy Regionálního muzea a galerie v Jičíně ke 100 letům biografu, galerie na zámku

pátek 15.12. 2023

| 19:00 | **BIO 100 - SLAVNOSTNÍ VEČER**

křest knihy Biograf Český ráj 1923 - 2023

sobota 16.12. 2023

| 19:00 | **KINOAUTOMAT- Člověk a jeho dům**

první interaktivní film na světě, který byl poprvé představen na světové výstavě EXPO'67

neděle 17.12. 2023

| 14:30 | **NAROZENINOVÝ NEDĚLNÍČEK BIO 100**

promítání narozeninového pásma pohádek pro nejmenší | narozeninové vstupné

| 16:00 | **PTÁCI STĚHOVÁCI**

předpremiéra animované rodinné komedie

| 19:00 | **LÍTÁ V TOM**

premiéra romantické komedie s Kristínou Svarinskou, Kryštofem Hádkem, Tatjanou Medveckou, Annou Polívkovou, Filipem Rajmontem, Sandrou Novákovou a dalšími

k Jičínu náleží. Za jeho otevřením se skrývá obrovské úsilí výjimečných osobností, které daly všanc svou pověst, čas i majetek kvůli povzbuzení kulturního života ve městě. Linka táhnoucí se historií této budovy do dnešních dní má stále jeden a tentýž styčný bod, osobnosti, jež spojuje odhodlání, oddanost a důvěra v práci, kterou vykonávají. Toto divadlo resp. kino, bylo vždy nositelem něčeho nového, ať už vize jako takové, nebo snahy využít nových možností nebo moderních technologií. Budova měla skutečně štěstí na odvážné jedince, kteří věřili v úspěch. Ačkoliv mnohdy byla cesta vydlážděna především finančními obtížemi, pomluvami, těžkou politickou situací, výsledek se vždy, dříve nebo později, dostavil. Od roku 1922 se již dostavovalo postupné oživení československé ekonomiky. Poválečná krize spjatá s pokračujícím válečným nedostatkem byla zažehnána a dostavil se i postupný růst životní úrovně. V tomto momentě se již přesně formuje i myšlenka nového divadla, které se stalo doménou legionářské organizace a družiny válečných poškozců.

První významné osobnosti spjaté s Družstvem legionářů a poškozců, Josef Mrňák a Josef Banýr, jsou ty osobnosti, bez kterých by celá myšlenka nikdy nevznikla. Měli spolu mnoho společných vlastností a jedna, výjimečná, je zcela propojovala. Oba se snažili pomáhat, nezištně řešit problémy, a to pod jednou podmínkou, aby celá jejich snaha zůstala skryta před zraky veřejnosti. Budova byla stavbou z armovaného betonu. V Jičíně byl vyprojektován nezvyklý způsob kolové stavby železobetonové konstrukce. Tato konstrukce měla velké přednosti v rozčlenění stavby, jako například značné vysunutí balkonu bez sloupové podpěry, kterým jičínské divadlo vynikalo. Jednalo se o první divadelní železobetonovou konstrukci u nás a pravděpodobně i ve střední Evropě.

Významnou otázkou se při stavbě stala velikost prostoru pro hudebníky. Oproti původnímu plánu byla k němu ještě přidána plánovaná první řada sedadel.

Orchestr v konečné podobě pojal 34 hudebníků. Pozoruhodný byl rovněž počet sedadel, kterých se v přízemí nacházelo 306, v lóžích celkem 60. Na balkoně se společně s oběma rohovými lóžemi nacházelo 259 sedadel. Celkem tedy bylo v divadle 625 míst k sezení a 100 míst ke stání.

Předěl v historii kinematografie znamenal bezesporu zvukový film. Slavnostní představení bylo naplánováno na pátek 6. 3. 1931, kdy mohli místní zhlédnout český zvukový film *Fidlovačka aneb Žádný hněv a žádná rvačka*. Správa Divadla Český ráj za finanční pomoci svých protektorů zřídila zvukové zařízení. Jičínský elektrotechnický závod Václava Boháčka ho nainstaloval během 10 dnů. Bez této pomoci by musely být lístky daleko dražší, protože filmy vzhledem k omezeným počtům biografů se zvukovým zařízením byly velice drahé, nehledě na koupi a montáž speciálních strojů k tomu určených. Zvukové zařízení se stalo obrovským impulsem pro film. Jako první bylo nainstalováno v Lucerně, mezi dalšími zájemci již figuroval Josef Mrňák se svým Družstvem. Jednalo se o vizionářský a prozíravý obchodní krok. Investice byla na tu dobu samozřejmě velmi vysoká.

První republika se svým nástupem a svými peripetemi, doba Protektorátu i obrovské politické, ekonomické i sociální změny po roce 1945 se v dějinách této budovy odrážejí zcela jednoznačně a mnohdy i nesmlouvavě. Kinematografie se stala prvním odvětvím, které bylo u nás zestátněno. Již v roce 1945 byl Edvardem Benešem vydán Dekret prezidenta republiky č. 50/1945 Sb. ze dne 11. srpna 1945, kterým byl k výrobě, laboratornímu zpracování, distribuci a exportu filmů, jakož i k jejich veřejnému promítání opravňován výhradně stát. Velký dopad to mělo tehdy hlavně na různé spolky, protože právě spolky dříve budovaly a provozovaly většinu kin v republice a za zestátněný majetek většinou žádnou náhradu nedostaly.

Podobný osud postihl i jičínský biograf, kdy byl jeho provoz převzat do státní správy již 28. 8. 1945. Veškeré následující události, které se v naší zemi odehrávaly, se vždy nějakým způsobem promítly i do provozu kin. Ale samozřejmě záleželo také na lidech, kteří v čele kin působili. Jičínský biograf měl z velké části na tyto lidi štěstí, ať už zde připomeneme Josefa Hlaváče nebo kinárníky Pavla Nožičku a Michala Miškovského.

Výstava byla vytvořena jako připomínka 100. výročí vzniku budovy, která se dodnes těší velké oblibě a neodmyslitelně k Jičínu náleží. Návštěvníci budou moci zhlédnout originály plakátů z jičínského muzea a archivu, pohlednice a fotografie z muzejních sbírek a především ze sbírek místních sběratelů. Velmi cennou pomoc poskytly rodiny osobností spjatých s Biem Český ráj.

/ Jana Kořínková, Hana Fajstauerová, *Jičínský zpravodaj*

ŽELEZNICE – 8. 12. od 18 hodin v muzeu

Adventní koncert

Adventní koncert s melodiemi navozujícími pravou sváteční předvánoční atmosféru. Hrají: Marek Ondráček (piano), Eva Ondráčková (panova flétna), Stanislav Lanc (housle).

Manželé Ondráčkovi se svým hostem zvou na tradiční vánoční koncert. Zazní tóny panovy flétny a houslí za doprovodu piana. Posluchači uslyší skladby s vánoční tematikou, klasické i populární evergreeny, staré chvály i skladby původní. To vše v úžasné atmosféře muzea v Železnici.

15. 12. od 18 hodin, kostel sv. Jiljí
v Železnici

Adventní koncert souboru Duo di Fiori

Druhý adventní koncert v Železnici
v podání souboru Duo di Fiori. Účinkují:
Martina Maria Heroldová (soprán),
Karolína Loučková (hudební doprovod),
Jana Sklenářová (mezzosoprán).

Na koncertě zazní skladby A. V. Michny,
A. L. Webbera, G. Cacciniho, A. Dvořáka,
F. Schuberta, C. Francka, K. Steckera ad.

jablonec

Jablonecká galerie uvádí vánoční výstavu ilustrátorky Marie Fischerové – Kvěchové

Městská galerie MY pokračuje v pořádání výstav českých malířů, v jejichž tvorbě je zastoupena vánoční tematika. V letošním roce potěší návštěvníky galerie malované betlémy, vánoční pohlednice a ilustrace malířky Marii Fischerové - Kvěchové.

Marie Fischerová - Kvěchová se narodila v roce 1892 v Kutné Hoře.

Absolvovala Uměleckoprůmyslovou školu v Praze a poté se vydala na studijní pobyt do Paříže. Po návratu do Čech se začala věnovat ilustrování dětské literatury. Vytvořila desítky autorských knih určených mladým čtenářům. Také se věnovala užitému umění a reklamní tvorbě.

Byla odvážnou a emancipovanou ženou vyznávající demokratické hodnoty první republiky. Po komunistickém převratu v Československu nesměla publikovat. Žila a tvořila v ústraní černošické rodinné vily Sacrabonia a její romantické zahrady. Zemřela v roce 1984 a rehabilitace svého uměleckého díla už se nedočkala.

Do tvorby Marie Fischerové - Kvěchové se promítala láska k dětem, přírodě a lidovému umění. V oblibě měla také vánoční tematiku.

„Její Národopisný betlém patří mezi naše nejoblíbenější vystřiňovací betlémy. Autorka navázala na své předchůdce, kterými byli Mikoláš Aleš nebo Josef Lada, a vytvořila velký malovaný betlém, jehož postavy reprezentují lidové typy z různých oblastí Čech, Moravy a Slovenska,“ uvedl Jan Strnad z Městské galerie MY.

Volba národopisné tematiky nebyla náhodná. K folklóru měla autorka trvale vřelý vztah. Za poznáním lidového umění jezdila do různých oblastí doma i v cizině a své znalosti a zkušenosti promítla do tvorby betlému, který se skládá z 58 figur. Na výstavě bude k vidění ve zvětšené vyřezávané formě.

„Chybět nebudou národopisné kolorované kresby, které autorka pořídila v průběhu let a které ji při tvorbě betlému sloužily jako studijní materiál. Kromě velkého národopisného betlému vytvořila malý betlém, pro který se

vžilo označení Dětský,“ upozorňuje na zajímavá díla Strnad.

Marie Fischerová - Kvěchová navrhla bezpočet vánočních a novoročních pohlednic. Vánoční tematické jsou věnovány rovněž její knihy *K Ježíškovi* a *Naše koledy*.

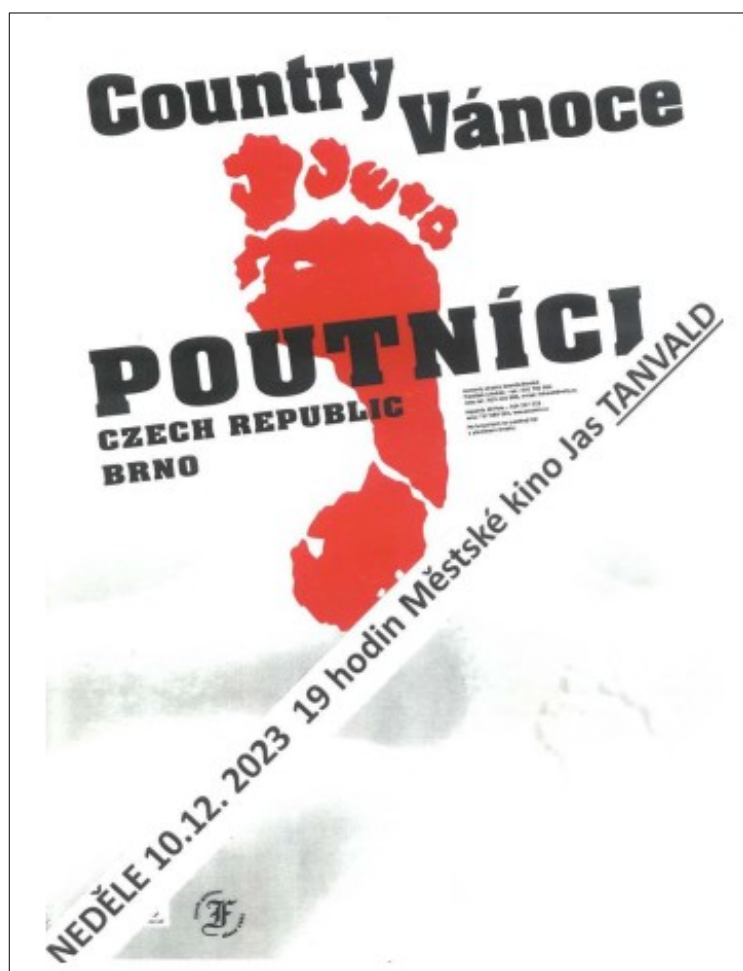
Výstavu můžete navštívit v Domě Jany a Josefa V. Scheybalových v Kostelní ulici v Jablonci n/N v otevírací době galerie (úterý až pátek 9 – 12, 13 – 17, sobota 10 – 13).

Součástí výstavy bude také prodej betlémů, uměleckých pohlednic, knih pro děti a kalendářů.

(MGMY, Jablonecký měsíčník)

tanvaldsko

#

liberecký kraj

Česká republika, konkrétně i Liberecký kraj, má od středy další zápis na prestižním seznamu nehmotného kulturního dědictví UNESCO - uspěla s nominací ruční výroby skla, na které se podílelo dalších pět evropských zemí. Návrh schválil mezivládní výbor organizace na svém zasedání v Botswaně.

Česká republika má nyní na seznamu UNESCO dohromady devět tradic, zvyků a řemeslných technik. Jako první byl v roce 2005 zapsán slovácký tanec verbuňk, naposledy loni vorařství.

Návrh na zápis ruční výroby skla podaly Organizaci Spojených národů pro výchovu, vědu a kulturu (UNESCO) společně Francie, Finsko, Maďarsko, Německo, Španělsko a ČR, koordinátorem byla Francie. V ČR se na přípravě podkladů kromě ministerstva kultury podílelo například Muzeum skla a bižuterie v Jablonci nad Nisou, ale i zástupci jednotlivých sklářských hutí, škol a profesních organizací. (Genus)

Od neděle 10. prosince vejdou v platnost nové jízdní řády v rámci celostátní změny. Liberecký kraj připravil ve veřejné dopravě mnoho novinek. Co tyto změny přinesou cestujícím?

Nejvýznamnější změnou v železniční dopravě je posílení dopravy na nejfrekventovanějších tratích v okolí Liberce. Konkrétně mezi Libercem a Frýdlantem (a Novým Městem pod Smrkem), Hrádkem nad Nisou a Varnsdorfem.

Další novinkou, ale až ode dne vyhlášení, je zavedení nočních vlaků s odjezdem ve 23:30 z Liberce do Jablonce nad Nisou a Desné, České Lípy, Turnova a Semil, Frýdlantu a Hrádku nad Nisou. Nové spoje budou v provozu vždy od neděle do čtvrtka, a doplní tak již existující nabídku spojů s rozjezdem v 0:35. Ve výsledku tak spojení ve zmíněných relacích bude každou noc.

V rámci linkové dopravy pak mezi nejvýznamnější změny lze zařadit úpravu jízdních řádů na Jilemnicku, kde dochází k optimalizaci v relaci Jilemnice – Horka u Staré Paky – Dvůr Králové nad Labem. Nově bude v této relaci v provozu 7 párů spojů (místo stávajících dvou), které budou navazovat ve Dvoře Králové na spoje do/z Hradce Králové, převážně pak na linku IREDO 410. Linka bude v provozu v pracovní dny a bude v úseku Jilemnice – Horka u Staré Paky v prokladu s linkou 405 ze Špindlerova Mlýna přes Jilemnici a Jičín do Prahy. Tato linka bude navazovat v Jilemnici na vlakovou linku L9 do/z Jablonce nad Jizerou. Také dojde na této lince k zavedení nového páru spojů o víkendu, který doplní nabídku do uceleného 2hodinového intervalu.

Dále v Libereckém kraji dochází k posílení dopravy na nejfrekventovanějších relacích, zejména mezi Libercem a Jabloncem nad Nisou na lince 141, kde v ranní špičce bude vložen nový pár spojů s příjezdem na půl osmou do Liberce, k posílení však dojde i o hodinu později. V odpoledních hodinách pak bude 15minutový interval prodloužen do období od 13:05 až 16:35. Část spojů bude pokračovat až do centra Jablonce na Autobusové nádraží.

Posílení spojů připravuje kraj také v neděli na lince mezi Jabloncem nad Nisou a Prahou, kde budou zavedeny dva spoje v období nejsilnější týdenní dojížděky do Prahy s odjezdy ve 12:50 a 16:50. Tyto spoje zajistí ČSAD Liberec na nové lince 190. (Filip Trdla)

Liberecký kraj opět podpoří maloobchodní prodejny v obcích z programu Obchůdek 2021+. Letos pro ně bylo připraveno 4,4 milionu korun. Stejnou

částku pro zájemce přichystal kraj i na rok příští. V případě, že Ministerstvo průmyslu a obchodu nevyhlásí výzvu pro kraje, bude projekty financovat kraj ze svého rozpočtu.

„Program pomáhá udržet provoz prodejen v obcích do tisíce obyvatel nebo v obcích do tří tisíc obyvatel, jejichž místní části mají méně než tisíc lidí a na jejichž území se nachází maximálně jedna maloobchodní prodejna s převahou prodeje potravin a nápojů,“ uvedl Jiří Ulvr, člen rady kraje pro resort hospodářského a regionálního rozvoje, evropských projektů, územního plánování a rozvoje venkova.

Zádoti mohou zájemci podávat od 20. ledna do 20. února roku 2024.

Maximální možná dotace činí 130 tisíc korun.

Žadatelé mohou dotaci využít například na mzdové výdaje, výdaje na nájemné, energie (vytápění, osvětlení), telekomunikační služby a obsluhu bezhotovostních plateb, pořízení neinvestičního majetku a nově i na výdaje za služby související s bezobslužným provozem prodejny.

„Je potřeba dodat, že Ministerstvo průmyslu a obchodu proplácí žádosti o dotaci zpětně. Liberecký kraj výdaje předfinancuje a následně zažádá o jejich refundaci. V letošním roce čeká Ministerstvo průmyslu a obchodu na schválení státního rozpočtu a plánuje vyhlásit výzvy pro všechny kraje v lednu 2024 s alokací pro jeden kraj ve výši 3,8 milionu korun. Pevně věřím, že k tomu dojde,“ uzavřel radní Jiří Ulvr.

/ Filip Trdla; ilustrační foto prodejny v Radvánovicích f.

Liberec, Jizerky i Krompach nebo Hodkovice. Kraj opět podpořil vznik filmů v regionu

I v roce 2023 vyčlenil Liberecký kraj 1 milion korun z rozpočtu na podporu filmové tvorby v regionu. Finančně se tak podílel na vzniku dvou dílů seriálu

Stezka Českem, studentském filmu Bělásek, absolventském filmu Bludný kořen a filmu Konec světa. Snímky se natáčely například v Jizerských horách, Liberci, Pasekách nad Jizerou, Krompachu, Ralsku nebo Hodkovicích nad Mohelkou.

„Pro příští rok jsme do možných žadatelů zahrnuli nově i tvůrce animovaných filmů. Nastavujeme také pravidla, na základě kterých budou potenciální žadatelé vědět, co musí splňovat, aby byla podpora možná,“ uvedla Květa Vinklátová, náměstkyně hejtmana pro kulturu, památkovou péči a cestovní ruch Libereckého kraje.

V předešlých letech kraj podpořil například dokumentární film

Jizerské hory, putování po fenoménech nebo celovečerní film režiséra Tomáše Hodana Poslední závod, který se odehrává v Krkonoších a představuje příběh Bohumila Hanče a Václava Vrbaty.

Stezka Českem je cestovatelský seriál České televize o nejdelším přechodu podél hranic, kterým provází herec Miroslav Vladyka. Bělásek je studentský a absolventský film režiséra Petra Vaňka o hledání sebe sama. Absolventský film FAMU režiséra Vojtěcha Novotného, scénářistky Ráchel Absolonové s názvem Bludný kořen balancuje na žánrovém rozhraní mysteriózní detektivky a sociálního dramatu. Konec světa pod vedením režiséra Bohdana Slámy přibližuje příběh dědy Igora (Miroslava Krobota) a vnuka Tondy ve složitém období roku 1968.

Podpora audiovizuálních děl v regionu přispívá mimo jiné k atraktivitě kraje, rozvoji cestovního ruchu a místní ekonomiky.

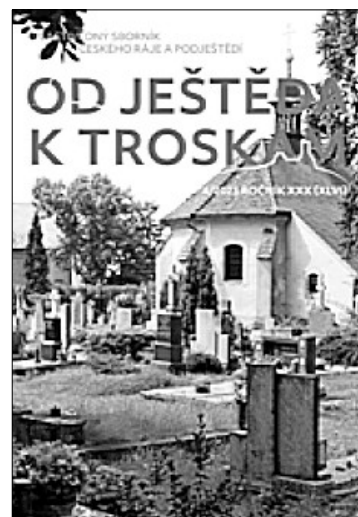
/ Anna Vašková, Liberecký kraj

mnichovohradištsko

Letošní čtvrté číslo Od Ještěda k Troskám

Víte, že Jiří Guth Jarkovský, zakladatel českého olympismu a autor Společenského katechismu, rád trávil léto na Branžeži a spolupracoval s Klubem českých turistů v Mnichově Hradišti? O tomto tématu pojednává článek Františka Mikuleho v letošním čtvrtém čísle časopisu Od Ještěda k Troskám.

Toto číslo připomíná příspěvkem známého turnovského horolezce Vladimíra „Chrousta“ Procházky 50 let od tragické smrti skupiny československých horolezců v norském Trollryggenu. Pětice mužů z Turnovska a Jablonec-

ka zahynula v červenci 1973 za stále nevyjasněných okolností. Byl mezi nimi i autorův bratr Jan, který patřil k tehdejší elitě mezi mladými horolezci. Jemu je také věnována úvodní báseň, kterou napsala tehdejší studentka pedagogické fakulty Mirka Kulhánková.

Kromě tohoto tématu si můžete přečíst o devadesáti letech existence krajanského spolku Jičín v Praze nebo o historii známého hotelu Crystal v Železném Brodě. Pokračuje text o obnově hradu Valdštejna – tentokrát o záchraně varhan z kostela na Solci – nebo o historii podniku Crytur. Seriál o farních hřbitovech se věnuje Vlastibořicím, což připomíná i fotografie na obálce. (Jana Dumková, Muzeum města Mnichovo Hradiště)

MNICHOVO HRADIŠTĚ – Revitalizace židovského hřbitova je takřka hotová

Hlavní část úprav bývalého židovského hřbitova byla v listopadu dokončena. Projdete se tu po nově vydlážděných chodnících, hranice pietního místa vymezují symbolické pískovcové zídky a kovové mezníky zasazené do dlažby, v záhonech koření nová zeleň a k odpočinku vybízejí tři masivní dřevěné lavice. Zbývá už jen počkat na osazení informačních tabel do vkusných kovových panelů a těšit se na nový pomník, který by měl být realizován v příštím roce. / Martin Weiss, *Kamelot*

KNĚŽMOST – Starosta Kněžmostu Karel Hlávka z osobních důvodů odstoupil ze své funkce. Starostování se 1. prosince ujal Miloslav Koblík.

náš jubilant

FRANTIŠEK NOVÁK, 1933 - 2022

ředitel muzea, kronikář města, kartograf, šachista, čestný občan města

Narodil se 2. prosince 1933 ve Velkém Oseku v okrese Kolín. Po absolvování čtyř tříd zdejší obecné školy v letech 1940 – 44. Poté se stal studentem Reálného gymnázia v Kolíně. Od 30. března 1948, kdy se jeho rodiče přestěhovali do Humburk, pokračoval ve studiu na gymnáziu v Novém Bydžově, kde v roce 1952 absolvoval maturitu s nejlepším prospěchem. V letech 1952 – 57 studoval na tehdejší geologicko – geografické, nyní přírodovědecké fakultě Karlovy univerzity v Praze. Tam se stal mezi lety 1953 – 56 vědeckým pomocníkem významného českého kartografa univ. prof. Karla Kuchaře, jenž si ho vyčlenil na vědeckou práci s mezioborovými souvislostmi, která měla vyloženě teoretický charakter. Náročné studium ukončil s červeným diplomem a v letech 1957 – 62 působil jako redaktor map v Kartografickém a reprodukčním ústavu v Modre – Harmonii na Slovensku. V letech 1962 – 64 byl odborným asistentem na katedře geografie přírodovědecké fakulty Palackého

univerzity v Olomouci. Odtud odešel ze zdravotních důvodů pracovat jako lesní dělník v těžbě dřeva do tehdejšího Lesního závodu v Lomnici nad Popelkou na Polesí Syřenov, kde pracoval čtyři roky v letech 1965 – 69.

Důležitou kapitolou jeho života se stal 1. březen 1969, kdy byl jmenován ředitelem Městského muzea v Lomnici nad Popelkou a stal se tak prvním profesionálním pracovníkem této instituce. V nelehkých podmínkách bez adekvátního vytápění a zázemí se mu podařilo stabilizovat chod muzea a z tohoto pohledu lze panu Novákovi připsat dvě největší zásluhy o jeho rozvoj – a to zřízení kompletní nové evidence a zajištění sbírkového fondu proti rozkradení, a dále zahájení výstavní činnosti, která zde trvá nepřetržitě od začátku 70. let po současnou dobu. V průběhu let poskytl standardní výklad přibližně osmdesáti tisícům návštěvníkům.

Muzejní činností se pan Novák zabýval plně čtvrt století a do zaslouženého důchodu odešel 1. 1. 1994. Za zmínku stojí i nezanedbatelná publikační činnost pana Nováka. Vedle stovky drobných novinových článků a katalogů k jednotlivým výstavám.

Řadu let zastával funkci městského kronikáře, a to konkrétně v letech 1978 – 1992.

Již v mládí se stal aktivním sportovcem, což zúročil i jako člen lehkooatletického oddílu v Lomnici nad Popelkou. Těžiště jeho sportovních úspěchů však leží na pomyslném šachovém poli, kde nasbíral celou řadu výrazných ocenění. Nejvyšší metou se stalo získání mistrovského titulu ČSSR v korespondenčním šachu v sezóně 1981–82, kdy družstvo lomnických šachistů za jeho výrazného přispění vybojovalo cenné prvenství a předstihlo tak daleko větší města Bratislavu, Brno, a dokonce i metropoli Prahu...

Čestným občanem města byl jmenován v roce 2020.

/ Lenka Morávková

pozdní sběr

TURNOV – Za fungování a vedení pobočky na vlakovém nádraží byla oceněna knihovnice Městské knihovny Antonína Marka Turnov Jaroslava Černá

V úterý 28. listopadu 2023 proběhlo Setkání knihovníků Libereckého kraje v Krajské vědecké knihovně v Liberci. Na této akci se udělují i knihovnická ocenění. Knihovnicí Libereckého kraje roku 2023 se stala pracovnice turnovské knihovny Jaroslava Černá, a to především za fungování a vedení knihovnické pobočky na vlakovém nádraží.

Cenu Knihovník/Knihovnice Libereckého kraje uděluje od roku 2012 Regionální výbor SKIP (Svaz knihovníků a informačních pracovníků) Libereckého kraje nejlepším knihovníkům/knihovnicím, kteří působí v knihovnách Libereckého kraje. Cena je udělována těm, kteří v uplynulém období dosáhli výjimečných výsledků v knihovnách Libereckého kraje,

realizovali zajímavou aktivitu nebo se trvale věnovali činnostem, které přispěly k rozvoji obce nebo knihovnictví samotného.

Soutěž je vyhlašována ve dvou kategoriích – Knihovník/Knihovnice roku a Celoživotní přínos knihovnictví v Libereckém kraji. Turnovská knihovna má po 11 letech druhou držitelkou ceny, v roce 2012 ji získala Eva Kordová.

Paní Jaroslava Černá obdržela ocenění v kategorii profesionálních knihoven, z nominace citujeme: „Od prosince roku 2018 vede nově vzniklou pobočku turnovské knihovny na vlakovém nádraží. Cena jí byla udělena za vybudování a rozvíjení místa, které je využíváno velkým počtem návštěvníků (měsíční návštěvnost pobočky je přes tisíc lidí), za výbornou knihovnickou práci ve všech směrech (od vybavení pobočky atraktivním fondem po organizaci veškerých dalších činností), a také za nadprůměrnou schopnost pracovat s lidmi, s čtenáři i spolupracovníky.

Z aktivit knihovny je nutné zmínit měsíční setkání Babyclubu Vagónek, příměstský tábor nebo tzv. živou univerzitu, na jejíž některé cykly chodilo více než 60 posluchačů.

Pobočka turnovské knihovny na vlakovém nádraží oslaví v prosinci malé pětileté výročí, návštěvnost prostor rok od roku stoupá a to včetně kulturně-vzdělávacích pořadů. Knihovnice Jaroslava Černá je totiž prototyp moderního knihovníka, který ví, že knihovnu nedělají jen knihy a prostor, ale i další aktivity a především vstřícný přístup k uživatelům.“

Na turnovské radnici paní Černé k ocenění dodatečně pogratulovali také zástupci vedení města. Na dopoledním setkání se mluvilo o výročí pobočky knihovny na vlakovém nádraží, o jedinečné atmosféře i vzrůstající popularitě místa jako zázemí pro komunitní setkávání. Podobně může brzy fungovat nová budova knihovny ve Skálově ulici. Zázemí, které knihovny poskytují, totiž již dávno není pouze o půjčování knih. Děkujeme paní Černé i jejím kolegyním za to, že knihovna na vlakovém nádraží v Turnově II rozkvetla do dnešní tolik přívětivé podoby. (Marcela Jandová)

TURNOV – Silničáři v Turnově otevřeli nově vybudovaný nájezd a sjezd od Fučíkovy ulice na silnici 10, která je součástí čtyřproudého průtahu přes toto město.

#

dnes vychází nové sorry!

trosečník – kulturně-společenský e-zin * vydavatel a redaktor: M. Fefík Podobský
fefik.sorry@seznam.cz * nechcete-li e-zin dostávat, dejte vědět!
všechna čísla naleznete na internetu: knihovna.jicin.cz/regionalni-zpravodaj